

Hemsidor och boktips som kan vara användbara när man söker i arkiv

Nedanför kommer en kort lista över tips som vi samlade på oss under kursen!

- Dora kulturbunker, statsarkivet i Trondheim, Norge. Om man vill få information om stadsarkivet i Trondheim, klicka på länken nedan.
<http://www.arkivsenteret.no>
- Digitaltarkiv Digitalt arkiv, Norge. Om man vill söka i de digitala arkiven, klicka på länken nedan. Den innehåller bland annat folketellinger fra 1801, 1865, 1900 og 1910 i tillägg till kyrkböcker.
<http://www.digitalarkivet.no/>
- SVAR – Svensk arkivinformation är en avdelning i Riksarkivet i Sverige. Om man vill söka i de Svenska arkiven, klicka på länken nedan.
<http://www.svar.ra.se>

Ett tips från Saemieh Saepmesne - I det samiska rummet är att ta med en bra digitalkamera och fota intressanta arkivhandlingarna (utan blix). Det är snabbt, enkelt, miljövänligt och billigt, istället för papperskopior. OBS! Tänk på att göra lodfoton så att skärpan blir likadan över hela dokumentet.

Håkon Hermanstrand tipsade även om en bok som kan vara användbara när man söker i arkiv. Det var en bok om gotisk skrift och som kan användas för att tyda gotisk skrift. Många av de gamla skriftliga källorna är skrivna i gotisk skrift, något som för ett otränat öga kan var mycket svårläst. Boken finns att köpa i både Sverige och Norge och går även att låna på många av biblioteken i båda länderna.

Titel: Gamle dokumenter gotisk skrift: en rettlekning

Författare: Kvifte, Gunnar

Utgive år: 1983

Men ISBN nr: ISBN10: 8273161773 ISBN13: 9788273161772

En annan användbar bok är:

Titel: Kalender for historie og ættegransking

Författar: Heskestad, Olav

Utgiven: Av Universitetsforlaget 1965

Med denna bok kan man räkna om kyrkoårets dagar till den vanliga kalendern. Vi fick även tips som ledde till att vi kunde hitta information om vilka som deltog på det landsmötet 1917 i Trondheim och foton av deltagarna, av Petra Wognild som deltog på kursen. Hon tipsade om att boken som handlar om landsmötet år 1917 i Trondheim fanns på Natisjonalbibloiteket. Boken finns att läsa digitalt på natisjonalbibliotekets hemsida: www.nb.no. Det går även att söka efter boken som har titeln” - [Samenes første landsmøte : 6.-](#)

[9. februar 1917 : grunnlaget for samefolkets dag 6. februar : historisk oversikt, dokumentasjon, kommentar](#)” av : Peder Borgen.

Eller klicka på länken nedan.

<http://www.nb.no/sok/search.jsf> och sök på titel till boken.

Några tips från Håkon om att söka i arkiv

Om man ska söka efter samer i arkiven är det inte alltid nertecknat om personen ifråga är av samisk härkomst. Det varierar väldigt mycket från arkiven till arkiv och det beror helt på vem som har skrivit, dvs om personen är nertecknad som samisk eller inte. Det finns skillnad både mellan olika geografiska områden och under olika tider.

I det norska digitalarkivet fick vi även tips om att söka på vissa yrkesgrupper, som dominerades av samer. Som till exempel *hesteskiaerer*, *skimaker*, *skibereder*, *skinskosyersker* och *skinnfeller*. Andra ord som i arkiven representerar samer är *fin*, *finn*, *lapp*. Dessa ord kan stå som yrke och efternamn.

Håkon berättade även att vi kan söka efter samer via gårdar och gårdsnamn. Man kan söka på gårdsnamn som har med fjäll att göra. Det kan indikera samer eftersom prästerna förr i tiden gärna ville knyta människor till en gård och eftersom traditionen av en fast gård inte brukades av samer har prästerna många gånger istället knutit folk till fjäll. Vilket har gett resultatet att samer i arkiven kan ha fått efternamnen eller står skriven till en gård som har namn efter ett visst fjäll. Ibland kan man även finna samer som inte är knutna till en specifik gård under beteckningen *jordlös*.

Håkon Hermanstrands tips som kan ge en ledtråd på om personen i fråga är samisk eller inte:

”Let etter betegnelsen lap, fin, finlap eller lapfin. Det finnes eksempel på kyrkbøker i Nord-Trøndelag i Norge på 1800- talet at man kan finne att det står en 0 framför ett personnamn, som kan bety at personen er samisk (det betyr egentlig at pesonen ikke hører hjemme i sognet). Let også i mange kirkebøker og lag personnavnskartotek. Det er også viktig å kryssjekke opplysninger fra kirkebøker og folketellinger”.

För den som är intresserad finns exempel på hur ett personnamn registreringskort kan se ut, under användbara länkar. Där finner du även Håkon Hermanstrands föreläsning som han höll på arkivkursen den 24-25 mars 2011.

För er som kanske har hittat nya saker eller har frågor eller vill komma i kontakt med Håkan Hermanstrand kan han nås på e-mail adressen: hakon.hermanstrand@yahoo.no

Lycka till med dektektivarbetet!
